

Reisjärven kunnan lausunto

Ensihoitoaseman mahdollisista lakkauttamisista

Hyvinvointialueen aluevaltuusto on kokouksessaan 15.12.2025 hyväksynyt osana talousarviota talouden tasapainottamisen toimenpiteen, jonka valmisteluversiossa viitataan ensihoitoasemien lakkauttamiseen Reisjärven, Siikajoen ja Utajärven osalta.

Talousarvioasiakirjassa aluevaltuusto on asettanut strategiseksi tavoitteeksi vuodelle 2026 digitaalisen palveluvalikoiman vahvistamisen, osaamisen vahvistamisen ja työn tuottavuuden lisäämisen. Olisiko hyvinvointialueen strategisena tavoitteena syytä olla asiakaslähtöinen näkökulma, jossa vastataan palvelutarpeeseen ja pidetään asiakkaasta huolta ennakoiden, mutta myös erityisesti hädän hetkellä? Ensihoidon eli ambulanssin tarvitsija on akuutissa hädässä. Tähän ei voida vastata digitaalisella palvelulla, osaamisen vahvistamisella, eikä työn tuottavuuden lisäämisellä, jos ensihoidon yksikköä alueella ei ole.

Ensihoidon palvelutasopäätös on keskeisin hyvinvointialueen ensihoidon toimintaa ohjaava asiakirja. Palvelutasopäätöksen on perustuttava ensihoitokeskuksen johdolla yhteistyöalueittain valmisteltavaan riskianalyysiin. Riskianalyysissä on otettava huomioon alueluokituksen ja aikataulutavoitteiden lisäksi sellaiset ensihoitopalvelun kysyntään ja toimintaan vaikuttavat seikat, joilla on merkitys ensihoitopalvelun ajalliseen tai alueelliseen normaalitilanteesta poikkeavaan kysyntään ja siihen varautumiseen. Tällaisia seikkoja ovat esimerkiksi liikenteelliset seikat, alueen erityiset onnettomuusriskit ja niistä todennäköisesti aiheutuvien henkilövahinkojen määrä. Lisäksi on huomioitava maantieteelliset olosuhteet kuten vesistöt, sekä kausiluontoisesti tapahtuvat merkittävät muutokset alueella oleskelevan väestön määrässä, kuten Lapin matkailukohteissa sekä saaristo- ja järvialueilla. Palvelutasopäätöksessä on otettava huomioon eri viranomaisten näkökulmat ja riskianalyysit. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta 585/2017; STM 2025.):n ohje palvelutasopäätöksen laatimiseksi 2025.)

STM on laatinut ohjeen ensihoitopalvelun palvelutasopäätöksen laatimiseksi. Tämän pohjalta on laadittu myös Pohjois-Suomen yhteistoiminta-alueen ensihoidon palvelutasopäätöksen tavoittamisaikataavoitteet. Palvelutasopäätöksessä huomioitavat riskialueluokitukset ja niiden tavoiteaikataulut muun taajaman osalta ovat: A/B-tehtävät mediaani (50 %) 8 minuuttia, A/B-tehtävät (90 %) 15 minuuttia, C-tehtävät 30 minuuttia. Asutun maaseudun osalta vastaavat luvut ovat: 22 min, 30 min tai 30 minuuttia. Reisjärven osalta ensihoitoyksikön mahdollinen lakkauttaminen tarkoittaisi käytännössä lähimmän yksikön siirtymistä viereisiin kuntiin, siis Haapajärvelle tai Sieviin.

Etäisyydet näistä ensihoidon pisteistä ovat ajallisesti molemmista noin 30–40 minuuttia. Etäisyyksiä laskettaessa on huomioitava myös se, että Reisjärvelle kestää ensihoitoyksikön saapuminen mainitut 30–40 minuuttia, mutta matka hoitavaan yksikköön vie päivällä saman ajan ja Ouluun noin 130 minuuttia eli yhteensä hoitoon pääsy vie 160–170 minuuttia, lähes kolme tuntia. Miten ensihoidon tavoiteaikataulut saadaan toteutumaan Reisjärvellä, mikäli ensihoidon yksikkö kunnan alueelta lakkautetaan? Jo tällä hetkellä palvelutasopäätös osoittaa, etteivät tavoiteaikataulut Pohjois-Pohjanmaalla muun taajaman tai

asutun maaseudun osalta toteudu tavoitteiden mukaisesti.

Ensihoidon tavoiteaika tarkoittaa vasta optimaalista aikaa, jolla ambulanssi ehtii potilaan luo, mikäli se pääsee lähtemään heti. Tämän jälkeen potilaan täytyy vielä päästä hoitoon. Ensihoitoa tarvitaan juuri tilanteissa, joissa minuutit voivat olla tärkeitä. Turvapuhelimella tehtyyn hälytykseen apua saa paikalle nopeimmillaan tunnissa, joten ambulanssin odottamiseen voisi tällaisessa tilanteessa kulua jopa 100 minuuttia, mikäli naapurikunnissa olisi ambulansseja heti lähtövalmiudessa.

Huolta aiheuttaa myös se, onko laskelmia tehdessä huomioitu Reisjärvellä oleva todellinen väkimäärä. Hotellin, majatalon ja kymmenien huviloiden majoituskapasiteetti, sadat kesäasukkaamme ja suuri määrä Reisjärvellä opiskelevia nuoria on syytä laskea mukaan palvelutasopäätöstä tehdessä. Vuosittain kristillisellä opistolla opiskelee noin 200 nuorta, jotka ovat kotikuntiansa kirjoilla. Lisäksi opistolla vierailee lähivuosina leireillä ja kursseilla vuosittain jopa 8 000 ihmistä, mikä on myös huomioitava Reisjärven kohdalla.

Kriteerit palvelutasopäätöksen tarpeista täyttyvät monella tavalla. On siis varsin perusteltua, että ensihoidon yksikkö tavoittaa erityisesti kunnan kauimmaisinkin kylät nopeasti. Juuri päätaajamassa sijaitsevalla ensihoidon yksiköllä on mahdollista siirtyä tavoittamaan myös muita kunnassa sijaitsevia mahdollisia avun tarvitsijoita. Jo nykyisellään hyvinvointialueen kilpailutusten myötä taksipalveluiden osalta Reisjärven kunnan asukkaiden tilanne on entistä huonompi. Kunnan alueelta ei ole yhtään Pohteen palveluntarjoajaa taksipalveluiden osalta, ei julkista liikennettä eikä myöskään yksityisiä takseja. Päivystykseen on aina Reisjärveltä pitkä matka, eikä kunnan alueella ole Pohteen tarjoamia lääkäripalveluita edes päivisin. Erityisesti juuri tämän vuoksi suurimman hädän hetkellä ainakin nopeaa ensihoitoa tarvitaan.

Reisjärven kunnanhallitus on huolissaan suunnitelmista, joilla heikennetään maaseudun ja tässä tapauksessa myös erityisesti Reisjärven kunnan asukkaiden asemaa. Ihmisten eriarvoistaminen terveyttä ja henkeä uhkaavien palvelujen osalta suhteessa niistä saatavaan säästöön ei ole millään tasolla perusteltua. Reisjärven kunta ei halua, että sen asukkaat joutuvat pelkäämään henkensä edestä. Säästöjä ei voi kohdistaa niin, että säästö syntyy siitä, kun ihminen ei saa apua ja palveluntarve näin ollen poistuu. Tämä ei ole oikea tapa lyhentää hoitojonoja. Ambulanssipalvelun säilyttäminen maaseutumaisessa kunnassa, josta on muutoinkin pitkät etäisyydet sairaanhoitoon, on elintärkeää asukkaiden turvallisuudelle. Päätöksenteossa tulee kuunnella asukkaita, ammattilaisia ja arvioida vaikutukset pitkällä aikavälillä vastuullisesti. Ihmishenkiä ei pidä mitata taloudellisilla laskelmilla tai hallinnollisilla rajoilla koskaan.

Reisjärvellä 19.1.2026

Reisjärven kunnanhallitus